Įς

mivastiV נצבים

Deuteronomy 29:9-30:20

- 9 You stand this day, all of you, before your God זקניכם ושטבילם כל איש ישראל:
 - –your tribal heads, your elders, and your officials, every householder (householder Lit. "participant whose involvement defines the depicted situation." Moses' description of those present treats their social station as more germane than their gender. Trad. "[all the] men." See the first note at 1.31.) in Israel,

 - עפרס נשילם וגרן אשר בקרב מחניך מחטב עציך עד שאב 10 your children, your wives, even the stranger within your camp, from woodchopper to waterdrawer-
- נמך, הוהי אָלהֶיך הוּה אֱלֹהֶיך בּרָת עמְךָ 11 to enter into the covenant of your God הוהי, which
 - your God הוהי is concluding with you this day, with its sanctions; (its sanctions I.e., the curses that covenant violations will entail.)
- in order to establish you this day as God's people למען הקים־אתן האיום | לו לעם והוא יהיה־לך לאלהים כאשר הַבֶּר־לָךָ וְכַאֲשָׂר נִשִּבַעֹּ לַאֲבֹתֶיךָ לְאַבַרָהָם לִיִצְחָק וְלִיַעֲקֹב:
 - and in order to be your God, as promised you and as sworn to your fathers Abraham, Isaac, and Iacob.
- 13 I make this covenant, with its sanctions, not with (אַת־הַאָלָה הַּוֹּאַת (אַת־הַאַלָּה הַוֹּאַת:
 - you alone,
 - אַעוֹר אֵינֵנוּ פֹּה עמַנוּ הַיִּוֹם:
 - שלו שלה הלום לפני יהוה אַלהינו ואָת but both with those who are standing here with us this day before our God הוהי and with those who are not with us here this day.
 - קיבער אָת אָשרישבנוּ באָרָץ מצריָם וָאָת אַשריעברנו 15 Well you know that we dwelt in the land of Egypt בקרב הגוים אשר עברתם:
 - and that we passed through the midst of various other nations;

 - ווָהָב אַשֶּר נוַקר ווָקב אַשֶּר 16 and you have seen the detestable things and the fetishes of wood and stone, silver and gold, that they keep.
- 17 פַרַישׁ בַּבֶּם אִישׁ אִרֹאִשָּׂה אוֹ משפחה ארשׂבט אַשׁר לְבַבוֹ פֹנָה הַיוֹם מֵעם יִהֹוָה אֱלֹהֵינוּ לָלָכֵת לַעבֹד אֱת־אֱלֹהֵי הַגּוֹיַם הָהָם פַּן־יָש בַּבֶּם שַרֵשׁ פֹרָה רִאשׁ וַלַעֵנָה:
 - Perchance there is among you some man or woman, or some clan or tribe, whose heart is even now turning away from our God הוהי to go and worship the gods of those nations—perchance there is among you a stock sprouting poison weed and wormwood.
- 18 (In this verse and the next, grammatically יָהיֵה־לִּי כֵּי בַשֹּׁרְרָוֹת לָבִי אֵלֶךְ לִמַען סִפּוֹת הַרָוָה אֵת־הַצַּמַאָה:
- masculine singular co-references with gender-inclusive force (cf. v. 17) are rendered in the plural.) When hearing the words of these sanctions, they may imagine a special immunity, thinking, "I shall be safe, though I follow my own willful heart"—to the utter ruin of moist and dry alike. (moist and dry alike I.e., everything.)

upon them, and 'hit blots out their name from every sanction recorded in this book comes down anger and passion will rage against them, till Moved up from v. 19 for clarity.) Rather, 7717's

covenant recorded in this book of Teaching. in accordance with all the sanctions of the out from all the tribes of Israel for misfortune,

has inflicted upon that land, lands and see the plagues and diseases that and succeed you, and foreigners who come from distant

Zeboiim, which אורר מאבררי Zeboiim, which אוררי like the upheaval of Sodom and Gomorrah, Admah and sowing and producing, no grass growing in it, just

this land? Wherefore that awful wrath?"

with them upon freeing them from the land of covenant that 'hth, God of their ancestors, made

(whom they had not experienced See note at 11.28.) SS أجْرَدُه وَيَهِ عَبَيْهِ وَمَنْهِ وَيَا يَجْمُونُ وَيَوْمُ وَيَهُ يَهُمُ وَيَعْمُونَ وَلَوْلَ يَهُمُ وَيُوْم worshiped them, gods whom they had not experienced جُهِدِ بِجُهِ الرَّحِ مِيْلِ :

it all the curses recorded in this book. 4.19-20.) to them. and whom [God] had not allotted (allotted See

as is still the case." and great wrath, and cast them into another land,

apply all the provisions of this Teaching. overt acts, it is for us and our children ever to

מעעות השמים: ַ וֹנִבְאָב בּוְ כִּלְ-וַאַלְנִי נַכִּעוּבִּנִי בַּסָּפֶּׁר נַזְּנִי וּמִנוֹנִי אָנִי-תִּמְנִי עיאפן נהלו אָרייָהוֹרָה (that party, (that party) איזאפן אַרייָהוֹרָה וֹקוֹל אַליי הוֹלה קלוַן לוֹ כִי אַזִּי יֶשְׁלַיִּין אַרִּייַ הַאָרָשׁ הַוֹרָא

הַכְּתוּבֶּה בְּסָפֶּר הַתּוֹרֶה הַזֶּה:

אַמֶּגַר תַּלָּה יְהֹנֶה בָּה: ּגַלִא מֹאַּנֹא בֹעונִלַיִב וֶּבֹאָנ אַנר־מַכֵּוִת הַאָּנֶץ הַהִּוֹאַ וָאָת-תַּדְּלָאָנָהָ אָלָה הַלִּיבֶל אָשֶׁר יֶלִּוּכִוּ מַאַבְּיבֶל אָשֶׁר אָס בווּ And later generations will ask—the children who

יְחֹוֶת בְּאַפָּוֹ וּבִתְתַתְוֹי: כּלְ-מַּמִּר כִּמִּנִיִּפַקְּע סִׁנְם וֹמֻמִנִינְ אַנִמִּנִי)נגביים(]וּצִבוּלְם[אַמִּיִּ נִיפָּבַ און soli devastated by sulfur and salt, beyond באו its soil devastated by sulfur and salt, beyond באו און איז יון לא יון לא האַכלה וְלֹא יוֹנְלָא הַיִּבְלָה בָה

בא רואַקרוֹי ליאָרָץ אוווא אוווא אוווא אוווא אוווא בא רואַקרוֹי קל־הַגּוֹיִם על־כֶּה קשָה יְהוֹנָה כְּבָה לִאָרֶץ הַזָּאַת מָה חֲרֶי הַאָף בא יואָקרוֹי לאַריי אוווא אוווא אוווא אווויא אווויא אווויא אווויא אווויא אווויא אווויא אווויא אווויא אוויא אייא אוויא אייא איי

בְּהְוֹצִיאָוֹ אַנְוֹם מַאָּנִיץ מִצְּרָיִם: ος Τρεγ will be told, "Because they forsook the

לְאַ-יְּדָעִים וְלָאַ חַלָּלִ לָּחָם:

npon ארוהי אף יהוָה באָרֶץ הַהְּרָא עָלֶיהָ אָת־כָּל־הַקּלֶלָה הַכְּחִיבָה os אה הוהי סs 12 ניחִר־אָף יְהֹרָה בָאָרֶץ הַהְרָא עָלֶיהָ אֶת־כָּל־הַקּלֶלָה הַכְּחִיבָה

אָלְ-אָנֶלְ אַנוֹנִת כַּיִּנִם נַזְּנִי: tedy yager, fury, के हिन देते हुए के प्रेमें प्रक्रिय हैं है हैं हैं कि स्वाप्त कर का कार का कार का कि कारिक क

לְאֶׁמְוְעִ אֶּעִ-כַּלְ-בִּדְרֶגְ בִּעִּוְנֶב בַּנִּאָע:

30

your God 7777 has banished you, them to heart amidst the various nations to which the curse that I have set before you—and you take

ַלעלנג לְפַּנְּגֶּרְ וַנְשְׁמְבַעְּ אֵלְ-לְלַלְּרְ בַּלְּלְ-תַּנִּגְם אָׁמֶּרְ עִנִּגִּעֹדְ אֵלְ-לְלַלְּרָ בַּלְ myker all these things befall you—the blessing and בו וְהִיִלְאוּ לִי־יִלְאוּ עלליך כִּלְ-הַבְּרֶבָה הַבְּרֶבָה הָהַלָלָה אֲשֶׂר

- 2 ושבת עד־יָהוָה אֱלֹהֵיךָ ושמעת בקלו כַכַל אֲשֵר־אַנֹכִי מצוּדָ היום אתה ובניך בכל לבבך ובכל נפשך:
 - and you return to your God הוהי, and you and your children heed God's command with all your heart and soul, just as I enjoin upon you this day,
- 3 ושב יהוה אַלהִיך אַת־שבותך ורחַמַך ושב וקבצר מכל־העמים אַשר הַפּיצד יהוה אַלהיד שמה:
- then your God הוהי will restore your fortunes (fortunes Others "captivity.") and take you back in love. (and take you back in love More precisely, "take you in; restore your standing." The image is of a (typically male) householder, who has the authority to determine the standing of his household's members, especially as heirs. Cf. Hos. 1.6; 2.6; 2.25; 14.4; Isa. 54.8; Ps. 103.13. See the Dictionary under "householder.") [God] will bring you together again from all the peoples where your God הוהי has scattered you.
- 4 אַם־יַהיַה נַהַּחַרָ בַּקצַה הַשַּׁמַיָם מַשַּׂם יַקבַצַרָ יַהוֹה אֱלֹהֵיךָ וּמַשַּׁם
 - Even if your outcasts are at the ends of the world, (world Lit. "sky.") from there your God will gather you, from there [God] will fetch vou.
 - 5 וַהַבִּיאַךٌ יִהֹוָה אֱלֹהֹיִך אֱל־הָאָרֵץ אֲשֵׂר־יַרְשׁוּ אֲבֹתִיךָ וִירְשֹׁתָה והיטבר והרבר מאבתיך:
- And your God הוהי will bring you to the land that your fathers possessed, and you shall possess it: and [God] will make you more prosperous and more numerous than your ancestors.
- וּמַל יִהוָה אֱלֹהֵיךָ אֲת־לַבָבַךָ וָאֲת־לַבַב זַרְעָךָ לִאָהַבָּה אֱת־יִהוָה אֱלֹהֵיךָ בַּכַל־לִבַבַן וּבַכַל־נַפַשׂךָ לִמַען חַיֵּיךָ:
- Then your God הוהי will open up (open up Others "circumcise.") your heart and the hearts of your offspring—to love your God הוהי with all your heart and soul, in order that you may live.
- וְנַתַן יִהֹנָה אֵלֹהוִיךָ אֶת כָּל־הָאַלְוֹת הָאֲלֶה עָל־אֹיְבֶיךָ וְעָל־שֹׁנְאֶיְךָ אֲשֶׂר
- Your God הוהי will inflict all those curses upon the enemies and foes who persecuted you.
- ואַתָּה תַשׂוּב וִשַּׂמַעַתְ בַּקוֹל יִהֹוָה וִעָשִּׁיתָּ אֵת־כַּל־מִצִוּתִיו אַשֵּׁר אנכי מצוך היום:
- You, however, will again heed הוהי and obey all the divine commandments that I enjoin upon you
- וָהוֹתִירַךָּ יְהוֹוָה אֱלֹהֵיךָ בַּכִּל ו מַעֲשֵׂה יָדֶרָ בַפַּרִּי בַטַנָךַ וּבַפַּרִי בְהֶמְתְךָ וּבִפְּרָי אַדְמָתְךָ לְטֹבָה כַּי וּ יָשִוּב יִהוָֹה לְשִׁוּשׁ עְלֵיךָ לְטוֹב :כַאַשַׂר־שַׂשׁ עַל־אַבֹתִיךָ
- And your God הוהי will grant you abounding prosperity in all your undertakings, in your issue from the womb, the offspring of your cattle, and your produce from the soil. For הוהי will again delight in your well-being as in that of your ancestors,
- 10 כי תשמע בקול יהוה אַלהֹיך לשמר מצותיוֹ וחקתיו הכתובה בספר התורה הזה כי תשוב אל־יהוה אלהיד בכל־לבבד ובכל־נפשר:
- since you will be heeding your God הוהי and keeping the divine commandments and laws that are recorded in this book of the Teaching—once you return to your God הוהי with all your heart and soul.
- רחקה הוא:
- בי המצוה הוא ממך ולא 11 Surely, this Instruction which I enjoin upon you this day is not too baffling for you, nor is it beyond reach.

- וישמענו אתה ונעשנה:
- לנו קחה לנו השמימה ויקחה לנו לא בשמים הוא לאמר מי יצלה־לנו השמימה ויקחה לנו 12. It is not in the heavens, that you should say, "Who among us can go up to the heavens and get it for us and impart it to us, that we may observe
- וויִקחָהְ לְּנוּ אַלִּעְבֶר הִיָּם הָוֹא לָאמֹר מִי יִעָבְר־לְנוּ אַלִּעְבֶר הִיָּם הָוֹא לָאמֹר מִי יִעָבְר־לְנוּ אַלִּעְבֶר הִיָּם הָוֹא לָאמֹר מִי יִעָבְר־לְנוּ אַלִּעְבֶר הִיָּם הָוֹא לַאמֹר מִי יִעָבְר־לְנוּ אַלִּעְבֶּר הִיָּם הָיִם הָיִם הָיִם אַ Neither is it beyond the sea, that you should say, וַיַשׂמענוּ אֹתָה וְנַעֲשׂנָה:
 - "Who among us can cross to the other side of the sea and get it for us and impart it to us, that we may observe it?"

 - אס, the thing is very close to you, in your mouth פִי־קְרוֹב אֵלֶיךָ הַהָּבֶר מַאֶּד בְּפֵיךָ וּבְּלְבַבְךְ לְעֲשׂתְוֹ: and in your heart, to observe it.
- נאָת־הַמוֹת וַאָת־הַמוֹת וַאָת־הַתְע: 15 See, I set before you this day life and
 - prosperity, death and adversity.
 - אַלֶּכֶת בִּדְרְכִיו for (For Septuagint reads "If you obey the אֲשֵׂר אָנֹכִי מִצוּהָ הַיוֹם לְאַהַבָּה אֶת־יְהוֹה אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת בִּדְרְכִיו ולשמר מצותיו וחקתיו ומשפטיו וחיית ורבית וברכך יהוה אַלהַיך בַאַרץ אַשר־אַתַה בַא־שמה לַרְשַׁתַה:
 - commandments of your God הוהי, which.") I command you this day, to love your God הוהי, to walk in God's ways, and to keep God's commandments, God's laws, and God's rules, that you may thrive and increase, and that your God הוהי may bless you in the land that you are about to enter and possess.

But if your heart turns away and you give no heed,

- 17 ואָם־יִפְנָה לְבַבַךָ ולָא תִשַּׁמֵע וְנִדְּחַתְּ וְהְשַׁתְחֵנֵיתְ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים ועבדתם:
- and are lured into the worship and service of other gods. 18 I declare to you this day that you shall certainly הְּנְדְתִיּ לְכָםׁ הַּיִּוֹם כִּי אָבְד תֹאבְדִין לֹא־תַאֲרִיכָן יָמִיםׁ עַל־הַאָּדְdַה

perish; you shall not long endure on the soil that

you are crossing the Jordan to enter and possess.

- אַשַּׂר אַתָה עבר אַת־הַיַּרְהַן לְבוֹא שַמַה לִרְשַׁתָה:
- נתתי בכם היום את־השמים (את־האב") החיים והמות נעתי המו I call heaven and earth to witness against you this day: I have put before you life and death, לְפַנֶּירָ הַבַּרָכָה וְהַקּלֶלָה וּבַחַרְתָּ בַּחַיִּים לְמַעַן תְחֵיֶה אַתָּה blessing and curse. Choose life—if you and your offspring would live-
- לְאָהַבָּה אָת־יִהוָה אֵלֹהֵיךָ לְשִׁמִע בַּקְלוֹ וּלְדָבַקְה־בַּוֹ כִּי הָוּא חַיֵּירָ וארך ימיד לשבת על־האַדמה אַשור נשבע יהוה לאַבתיך לאברהם לִיצַחָק וּלִיעַקֹב לָתֵת לָהֵם:
- by loving your God הוהי, heeding God's commands, and holding fast to [God]. For thereby you shall have life and shall long endure upon the soil that swore to your fathers Abraham, Isaac, and Jacob, to give to them.